

KARÁCSONYFA

Alt büszkén, karcsun, égre szökve,
Száz karja van és mind ölelne.
Dús templomok gótikus lázát
Róla tanulta ember-elme.
Törzse erős, örökzöld lombja
Derűt kacag a kék magasra,
Köröskörül hallgató erdő,
Szűzibb, fehérebb, mint Alaska.
Fázós madár, ha jeges órán
Rászáll lombjára megpihenni,
Himbálja lágyan, önfeláradt
S csendjét nem bántja senki, semmi.
Lábánál patak orgonája
Dalol jég-sípek renetegjén,
S özek szelid csoportja túrja
A havat éhes orral, enyhén.
Lombját tömördek hó-csillaggal
Teletüzdelt szorgos angyal,
S tetejére rózsát is formált
Jégből, a dermedtszívű Hajnal.
Áll, áll, gyökere láthatatlan,
Fejsze nem bírja büszke testét.
Bár századok vérgőzös arccal
Zuhantát félve lázba' lesték.
Tuhutum óta áll szünetlen,
Homloka égbolt, föld a lába,
Magyar fenyő a Királyhágón,
Örök-magyar karácsonyfája.

GÁSPÁR JENŐ

Magyarország lovagvárai

A MARKOMANNOK VÁRA

Ez Nyitra. A legrégibb vár,
mely Nitrava, Nitrovo néven
már Augustus római császár
idejében említve van s a marko-
mannok birtokába jutván, ne-
vezetes várródd (Vurum) volt.
Árpád már úgy találta készen
a nyitrai várat. Szent István plá-
ne, lakott is benne. Itt volt el-
zárva később unokája Vazul s
itt történt a hajmeresztő bün-
tény.

Egy nap megérkezett Sebő,
Gizella királyné küldöttje, an-
nak gyűrűjével.

Azonnal bebocsátást nyert
a várba s a gyűrűnek engedel-
meskedének az alantas közegek.
A rab herceget előhozatta Se-
bő:

— Ártalmatlanná kell, hogy
tegyelek.

— Tehát megölsz? — kérde-
te a herceg.

— Nem; csak vakká és siket-
té teszek.

Szemeit kiszúratta s füleibe
forró ólmot öntött. (Ilyen ke-
gyetlen ötletekkel csinálták va-
lamikor a magyar politikát.)

Lakott ekkor a várban egy
Fulgentius nevű barát, aki a
rémtett láttára a következő jö-
vendőre fakadt:

— Két szemre volt a herceg-
nek, két fényes nap. Ezt a két
napot kiszúrták. Az isten napja
két napon kikerül benneteket
gyámoltalan nyitraiak, akik ezt
megengedtetek.

És hosszú századokig szállt
ajkáról-ajkra a jóslat, hogy vala-
mikor a nap kétszer egymásután
nem fog világítani Nyitrán.

S lőn csakugyan sok száz év
mulva, 1748-ban augusztus 20
és 21-én, amint azt Hahóthy Já-
nos városi jegyző leírja hivata-
los protokollumában, hogy sá-
skák jövének Nyitrára, ami kü-
lönös tűnemény vala.

— Nagy láma esett a város-
ban, nem tudván mire vélni, ör-
mény felől az erdő felett, mint
egy gesztenyeszínű, vagyis por-
sínű köd látszatott; némelyek
kődnék, némelyek füstnek, né-
melyek parnak vélték lenni, ki-
nek hossza és szélessége nem
látszott s ez hirtelen slúitve-
zűgva beérkezett. Népek sokasá-
gai nyakra-főre a Csermény sző-
lőgyere futottak, sírással, ré-
müléssel, kiáltásokkal. A vá-
rosban kiváltságos csöngetés,
lővöldözés, dobolás, a várbeli
megsérült patkók és a haran-
gok szomorú zöngése miatt már

kor Kázmér a követét küldé nekik. De csak egyetlen e-
léje egyezkedni, nevetve mon-
dta:

— Egyezkedni akar? Hát jól
van, kössük meg a békét.

— Milyen föltételekre hajlan-
dó királyi nagyságod? — kérde-
te Kázmér követét.

— Egy nagy engedményt te-

— S mi volna az?

— Hogy szabadon hazavihe-
ti az irháját.

A boldogtalan Kázmér nem o-
koskodott sokáig. Húszezer ka-
tonával jött, hatszázzal nagy szó-
morúan hazabandukolt.

CSEVEGÉSEK A GRAIN EXCHANGEN

Reggel 9 óra van, a hatalmas
épület kezd élni. Az egyik
nagyobb gabonakereskedő irodá-
jában egy nagy fekete tábla e-
lőtt csoportosodnak, meg hány-
ják-vetik a helyzetet. Vidéki far-
merek ezek, Weyburn, Melville,
Brandon, Kipling vidékéről. Be-
szélgetésük tárgya rendszeresen a
termés. Hogyan sikerült? Hol
milyen volt?

— Képzelmek csak — szól az
egyik melvillei farmer — 16 va-
suti kocsi buzám van idebenn és
mind feednek. — etetni valónak
grádolták. — Well, well — jön
az általános vélemény — could
not be worst, rosszabb már nem
is lehet. A Itálános a panasz min-
den felé. Moosomin 5, 6, Kipling
4, 5, Weyburn 3, 4 osztályu. Bi-
zony sok kárt tett az az augusz-
tus 22-iki fagy!

Egy nagy száraz skót szólalt
most meg:

— Én mindig mondtam, hogy
a Tavaktól nyugatra nem ér egy
hold föld többet 10 dollárnál,
persze én az enyémet Dakotá-
ban is annyit adtam el, de nem
is ért az többet.

Mire egy másik megjegyezte:
— Talán azt is a mortgage társu-
lat vette el. — Mire a skót csak
annyit mondott: — Hát eltalál-
tad. Nálunk most is 60 dollár
holdja egy valamire való farm-
nek. — jegyezte meg egy farmer
Moose Jaw vidékéről.

Eközben fél tíz felé jár az idő,
a táviró kattogva adja le a jelen-
teseket: milyen az időjárás az
amerikai kontinensen, hogy áll-
nak az árak az európai, délame-
rikai piacon. Pont 9.30-kor meg-
szólal a harang, az aréna dobo-
gójáról áthallatszik száz torok-
száz féle hangja, a tickerek el-
kezdenek ketyegni, amint a vil-
lany osztja a papír tekercsen a
folyóárakat, a gyerek gyorsan ír-
ja a fekete táblára: may wheat
123, July oats 56, 1 ask — 2 bid
sth. stb.

A társalgás újra kezd élni,
ni, a skót csak kritizálja a hely-
zetet, szidia a malmosokat, hogy
ingyen kellene nekik a buza.

Egy idős ember rendelő szel-
vényt vesz elő, szinte látni, a-
mint öreg, szarkalásos betűkkel
ráírja: "Buy one may wheat at
the market" — mikor ezt a skót
meglátja, magyarázza a többiek-
nek: — No láttak ilyet, mint ez
az old fool! Az árak esnek nap-
ról-napra és ő még mindig ve-
sz a buzát, be adja az ordert é-
zer bushel május buzára folyó-
áron, fogadjunk, hogy a legma-
gasabb áron szórak rá. Hiába
sok pénze lehet, ma ismét eldob-
va 40 dollárt. Hiába magyará-
zom ennek az önfeljúnak, hogy
ne próbálják ők blokkolni a pia-
cot, ők azt ugysem tudják meg-
állítani, ugyan mit árthat ennek
a hatalmas tömeggel dolgozó
tőzsdének 10—20 ezer bushel
buza — annyi, mintha egy gör-
gő malomkerék alá egy szunyog
kerül.

Közben bejön egy jelentés: —
Európa kukoricát vásárol! — A
skót flegmatikusan jegyzi meg:
— Nyugodtan vehet, van vagy
háromezermillió bushel az E-
gyesült Államokban.

És ez így megy napról-napra,
a bróker-tömeg, az marad a ré-
gi. Egyesek elveszthetik a pénzü-
ket, de mint az angol közmon-
dás mondja: "The crowd never
goes broke".

A hangulat is marad a régi, az
árak emelkednek vagy esnek, az

egyik ember lehet pesszimista,
a másik az csak optimista ma-
rad — vagy mint ők finánciális
nyelven mondják, az egyik bu-
les? a másik bearsie?

Az árak azért csak haladnak
a magok utjalkon, ahogyan a
buzapiacra legmagasabb két té-
nyező: — Kínálat és a Kereslet
dirigálja őket!

IZSAK GYULA

AZ EGÉSZ FÖLDET, NEGYVEN

MÉTER VASTAGON LEHETNE

BEBORITANI A SARKOK

JEGÉVEL

A legújabb délsarki expedíció-
kon végzett pontos, tudományos
mérések szerint az ugynevezett
Antarktis közepes magassága
2250 méter. Ugyancsak ekkor ál-
lapították meg, hogy ennek a
magasságnak legnagyobb részét
a jégtakaró alkotja. Valószínű
ugyanis, hogy ennek a száraz-
földnek a közepmagassága is
ugyanannyi, mint a hozzá leg-
közelebb eső délamerikai, afri-
kai, vagy ausztrálai kontinen-
seké, vagyis átlagosan 650 mé-
ter. Akkor pedig a jégtakaró ma-
gassága 1600 méter. Mivel en-
nek a kontinensnek a területe
körülbelül husz millió négyzet-
kilométer, olyan óriási jégtömeg
van itt felhalmozódva, amely e-
legendő volna arra, hogy például
egész Európát 2000 méter vastag
jégpáncéllal borítsa be. Ha pe-
dig az egész föld területére el-
osztanók ezt a jégtömeget, negy-
ven méter vastagon borítaná az
egész Földet a jég. Ha ugyanez
a hatalmas jégtakaró hirtelen el-
olvadna, tíz millió köbkilométer
viz jutna az óceánokba és en-
nek következtében az egész vi-
lágban a tenger szintje minde-
nyütt harminc méterrel emelked-
nék.

A SASKATCHEWANI TERMÉS

FELE ELÉRTE A NAGY

TAVAKAT

A C.N.R. és a C.P.R. jelenté-
sei szerint a saskatchewan ter-
mésnek több, mint a fele már a
nagy tavak melletti elevátorok-
ban várja a továbbszállítását.
November hónapban egyedül
a C. N. R. 65177 vasutikocsi ga-
bonát szállított a tavaly novem-
beri 45,233 vagonnal szemben.
A C. P. R. meg éppen kétsze-
resét szállította a tavalyi meny-
nyiségnek november folyamán.

SOK KORMÁNYFÖLDET

VETTEK FEL AZ IDÉN

Most hozták nyilvánosságra
az október folyamán felvett kor-
mányföldről szóló kimutatást.
Ezerint októberben 2050 home-
steadot foglaltak le a négy nyugati
provinciában, melyek kö-
zül 471-et Edmontonban, 211-et
Grande Prairie, 222-et Peace
Riveren, 680-at a Prince Alber-
ta-i kerületben és 157-et Moose
Jawon. A múlt év októberében
lefoglalt 518 homesteaddal szem-
ben ez igen nagy haladást jelent.
Az októberi hónappal együtt e-
szerint 12,112 homesteadot fog-
laltak le január elsejétől, mely-
ből 2004-et Albertában, 4354-et
pedig Saskatchewanban. Ezzel
1,937,990 acre kerül részben mű-
velés alá, részben legeltetés alá.

MEGEMLÉKEZÉS

KIMERY JÓZSEF EMLÉKÉRE

aki meghalt 1926 December 16 án

Békeváron

"Nem Vagy Elfeledve"

Felesége és gyemekei

A legrégibb gőzhajójárat Kanadába

1840-1928

Most az ideje, hogy családja, rokonai
és barátainak Kanadába való kihozza-
tára előkészületeket tegyen.

Írjon a Cunard Vonalnak saját any-
nyelvén. Kimerítő és díjmentes utba-
lázást fog kapni és a szükséges okmá-
nyok beszerzését elintézzük.

A Cunard Vonalnak az összes európai
országokban van irodája, melyek az Ön
családjának, rokonainak és barátainak
mindenben segítségére lesznek.

Ha családtagjainak pénzt óhajt Euró-
pába küldeni, azt a legutányosabban a
Cunard Társaság eszközli.

Írjon a:
CUNARD HAJÓS
TÁRSULAT

1903 Jasper Ave.
EDMONTON
100 Pender Block
SASKATOON
209 Eighth Ave.
CALGARY
270 MAIN ST.
WINNIPEG, Man.

Cunard
LINE

Que. Bay St.
Wellington St.
TORONTO, Ont.
20 Hospital St.
MONTREAL, Que.

KARÁCSONYI PÉNZKÜLDÉS

Küldje pengőjét velem haza. — Bármely,
összege 25 cent a postadíj. — Gyorsforgó-
díja: 1 dollár külön. — Család, testvér, rokon,
barát részére az engedélyt ingyen szerzem
meg, ha a jegyet tőlem veszi meg. Írjon. Vá-
laszbélyegyet küldjön. Minden pénz levél, így
címezendő: GEO M. FAY Közjegyző BOX: 541

WINNIPEG, MAN.

Vegyük hajójegyünket, küldjük pénzünket

KELEN SANDOR

Irodája útján

1456 City Hall Avenue, Montreal, Que.

FRITZ JÁNOS

MAGYAR ÉS SZLOVÁK IRODÁJA

10211-9 7th St. - EDMONTON, ALTA

HA családját és rokonait előre kifizetett hajójeggyel hoztatja ki,
gyors elintézés biztosítva. Pénzküldés KABELÉN és postán, a
beküldés napján felfutva a megadott címre.
HA jó és gazdaságilag állandóan fejlődő vidéken akar megtelepedni,
ahol befektetett pénzének és munkájának megfelelő eredményt
akarja élvezni. tekintse meg Edmonton és vidékét, hol felszerelt farmok
jó földet eladók. Teljes bizalommal fordulhat hozzánk. Pontos kiszor-
gálásról, minden ügyük elintézéséről biztosítjuk.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY ÉS EXPRESS KÉPVISELETE

SZENZÁCIÓ

ARBAN, HANGBAN, KIVITELSEN,
TARTÓSSÁGBAN AZ ÚJ

CARRYOLÁ HORDOZHATÓ
GRAMOFON

\$22.50

3 drb. BERKES CIGANYZENE VAGY
KARÁCSONYI ÉNEK LEMEZZEL
óriási választékban 75 cent da-
rabonkénti árbán portómentes-
sen rendelhetők.

A LEGÚJABB MAGYAR LEMEZEK

KÉRJE ARJEGYZÉKÜNKET. — IRHAT MAGYARUL
VAGYA KI E SZELVENYT ÉS KÜLDJE KITÖLTVE CÍMÜNKRE!

ELGIN COMPANY

30 Richmond Building, TORONTO, Ont.

Küldjenek egy Carryola hordozható gramofont 3 drb.
lemezzel együtt \$22.50 árbán. Ezenkívül
3 drb. új magyar lemezt 75 centes árbán portómentesen. Mellékelek egy
\$ money order.

Cím: Név:

Street:

Town: